

Drukuj

DOŚWIADCZENIA AGROTECHNICZNE

2015-02-02

TERMIN SIEWU

Testowane odmiany marki **DEKALB** wysiewa się w różnych terminach agrotechnicznych dla danego regionu (wczesny, optymalny, opóźniony) oraz w różnych ilościach wysiewu (4-5 poziomów dla każdego terminu siewu), a następnie poddawane są takim samym zabiegom uprawowym, czyli nawożeniu, ochronie. **Analiza uzyskanych wyników pozwala na określenie optymalnych terminów siewu, które gwarantują właściwy rozwój roślin przed zimą, dobrze przezimowanie i wznowienie wegetacji wiosną oraz są podstawą do uzyskania wysokich plonów.**

Jeżeli odmiana zostanie wysiana za wcześnie, wówczas rośliny rzepaku będą nadmiernie rozwinięte, a tym samym narażone na gorsze przezimowanie (rośliny rzepaku najlepiej zimują w fazie 8-10 liści w rozecie oraz gdy szyjka korzeniowa ma średnicę 5-8 mm). Jeżeli odmiana zostanie wysiana za późno, wówczas rośliny wchodząc w etap spoczynku zimowego będą słabo rozwinięte i bardziej podatne na przemarzanie, czyli również narażone na gorsze przezimowanie. Na przykład odmianę mieszańcową **DK Exprit**, odznaczającą się mocnym wigorem jesiennym i dosyć szybkim tempem wzrostu przed zimą, najlepiej wysiewać w terminie optymalnym lub lekko opóźnionym dla danego regionu. Z kolei odmianę **DK Exquisite**, która charakteryzuje się optymalnym wigorem oraz niską podatnością do elongacji szyjki korzeniowej przed zimą, należy wysiewać w terminie optymalnym lub wczesnym dla danego regionu, ponieważ ze względu na wolniejsze tempo wzrostu jesienią ryzyko przyrośnięcia roślin jest niewielkie.

OBSADA RZEPAKU

Dla każdej odmiany rzepaku ozimego i każdego terminu siewu możliwe jest również określenie optymalnej obsady, przy której rośliny najlepiej się rozwijają, zimują i osiągają najwyższe plony. Rośliny rosnące w zbyt dużym zagęszczeniu konkurują ze sobą o składniki pokarmowe i wodę, wolniej się rozwijają, wykazują większą tendencję do elongacji szyjki korzeniowej jesienią i z reguły gorzej zimują. Są również bardziej podatne na porażenie chorobami i wyleganie i w rezultacie niżej plonują. Rośliny rosnące w zbyt niskim zagęszczeniu wykształcają większą ilość rozgałęzień bocznych, ale mimo to często plonują poniżej poziomu możliwego do uzyskania przy optymalnej obsadzie, czyli występują straty.

Dla większości odmian mieszańcowych o standardowej biomacie najwłaściwszą ilością wysiewu jest około 45 nasion/m², tak aby uzyskać docelową obsadę około 40 roślin/m². Przy tej obsadzie rośliny dobrze rozwijają się na jesieni i zimują, odznaczają się dobrą zdrowotnością, wykazują najmniejszą podatność na wyleganie (rekomendowane jest stosowanie regulatorów wzrostu) i osiągają najwyższe plony. Przykładami tego typu odmian są między innymi **DK Exquisite** i **DK Impression CL**. Natomiast w przypadku odmian o zredukowanej biomacie (odmian „półkarłowych”) najbardziej odpowiednią ilością wysiewu jest około 55 nasion/m² (obsada docelowa około 50 roślin/m²). Odmiany te, z racji niskiej biomasy, lepiej tolerują wyższe obsady i uzyskują najwyższe plony przy większym zagęszczeniu łanu niż odmiany klasyczne. Przykładami takich odmian są między innymi **DK Sensei** oraz **DK Seax**.

Istnieje również zależność potwierdzona licznymi doświadczeniami i praktyką rolniczą mówiąca, iż w przypadku opóźnionego terminu siewu rzepaku ozimego należy nieco zwiększyć ilość wysiewu nasion tak, aby uzyskać obsadę docelową nieco wyższą od tej w przypadku siewu w optymalnym dla danego regionu terminu agrotechnicznego. W przypadku standardowego przebiegu warunków pogodowych, większość odmian wysiana w terminie późniejszym uzyskuje najwyższe plony przy nieco wyższych obsadach niż, te same odmiany wysiane w terminie optymalnym.

POZIOMY NAWOŻENIA

Jednym z rodzajów **doświadczeń agrotechnicznych w rzepaku ozimym są eksperymenty z różnymi poziomami nawożenia azotowego**. Ich celem jest **określenie optymalnej dawki nawożenia azotowego dla poszczególnych odmian marki DEKALB**, przy której odmiany te plonują najwyżej. Azot jest najsilniejszym plonotwórczym składnikiem pokarmowym dla roślin. Rośliny nie mające dostępu do wystarczających ilości związków azotowych wolniej rosną, budują mniejszą biomasę i uzyskują niższe plony w stosunku do roślin optymalnie zaopatrzonych w ten składnik pokarmowy. W przypadku nadmiernej asymilacji azotu następuje nadmierny rozwój biomasy. Rośliny rzepaku mogą gorzej przezimować i wykazują większą tendencję do wylegania. Ponadto następuje opóźnienie kwitnienia i dojrzewania nasion. Dlatego tak ważne jest poznanie optymalnego poziomu nawożenia azotowego i terminu jego stosowania.

W tym typie doświadczeń testowane odmiany wysiewa się w tym samym terminie i takiej samej ilości wysiewu, a następnie poddaje się takim samym zabiegom agrotechnicznym, różniącym się między sobą jedynie poziomami nawożenia azotowego. Zwykle testuje się od 3 do 5 różnych

poziomów nawożenia. Niektóre odmiany, jak na przykład **DK Exprit** i **DK Impression CL**, bardzo dobrze reagują na zwiększające się dawki nawożenia azotowego i uzyskują najwyższe plony przy wysokim poziomie nawożenia. Te odmiany polecane są przede wszystkim do intensywnej technologii produkcji, opartej na wysokim nawożeniu azotowym, przy którym konieczne jest stosowanie fungicydu o funkcji regulatora wzrostu. Są również odmiany, które do uzyskania wysokich plonów nie potrzebują intensywnego nawożenia azotowego. Są to przede wszystkim odmiany o niskiej biomase, na przykład **DK Sensei** i **DK Seax** oraz niektóre odmiany klasyczne na przykład **DK Exstorm**, w przypadku którego wysokie nawożenie azotowe może doprowadzić do wylegania łanu. Te odmiany polecane są do ekstensywnej (ekonomicznej) technologii produkcji, charakteryzującej się ograniczonymi nakładami na środki do produkcji. Posiadając wiedzę dotyczącą tego, w jaki sposób dana odmiana reaguje na nawożenie azotowe można świadomie wybrać produkt dopasowany do określonego poziomu agrotechniki i osiągnąć możliwie najwyższe plony przy ograniczonych nakładach.

